

COMMISSIE BESTUUR, ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING

Delft, 31 oktober 2017

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 31 oktober 2017 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering van 14 december 2017.

Aanwezig:

dhr. mr. M.A.P. van Haersma Buma	dijkgraaf, voorzitter
dhr. drs. M. Smits	hoogheemraad, wnd. voorzitter
mevr. mr. A.J. Buisman	secretaris
dhr. J. de Nooy	AWP Delfland
dhr. ir. L.P.I.M. Hombergen	PvdA
dhr. N. Boedhoe	PvdA
dhr. mr. P. van den Berg	Bedrijfsgebouwd
mevr. N.J. Dijkshoorn - van Dijk	Ongebouwd
mevr. M.D.M. Ammerlaan-Romeyn	Ongebouwd
dhr. mr. Y. Lont	ChristenUnie-SGP
dhr. drs. L.W. Nanninga	Water Natuurlijk
dhr. ir. J.B. Simon	Partij voor de Dieren
dhr. mr. S.F. Fekkes	50PLUS
mevr. mr. Th. Eekhout	VVD
mevr. drs. M.J. Hilders	VVD
dhr. C. Kuijvenhoven	CDA

Afwezig:

dhr. ir. C.L.C. Kretschmar	Bedrijfsgebouwd
mevr. drs. W.H. de Zoete	ChristenUnie-SGP
dhr. ir. F.L.J. van Kasteren	AWP Delfland
dhr. J.G.M. Schouffoer	Natuur
mevr. drs. M.E.H. Koop	CDA

Voorts is aanwezig:

dhr. drs. B. de Haan	agendapunt 4B.01
mw. drs. C. Slotema-Tesser RA	agendapunt 4B.05
dhr. drs W. Esveld	agendapunt 4B.11
drs. C. van der Valk BA	agendapunt 5.01

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur.

De agenda

Mevrouw Hilders heeft vragen en opmerkingen bij de stukken 5.02 en 5.03. Bij agendapunt 5.08 hoort ze graag een toelichting op de reden voor agendering.

De heren Fekkes, Simon, Van den Berg, Hombergen en Nanninga willen ook graag weten waar punt 05.08 om gaat.

De heer Hombergen heeft ook een tekstuele opmerking bij de notulen en zou een vraag willen stellen bij ingekomen stukken 01, 03, 07 en 08.

De heer Nanninga stelt voor om agendapunt 5.06 van de agenda te halen.

De voorzitter licht naar aanleiding van ingekomen stuk 05.08 toe dat op 18 april jl. is voorgesteld om de nieuwe secretaris-directeur te benoemen en een nadere ronde te doen voor zijn opdrachtformulering. De Galan Groep heeft dat onderzoek uitgevoerd en een brief gestuurd aan de voorzitter van deze vergadering. De heer Schouffoer heeft vervolgens verzocht deze brief aan de VV door te sturen, wat in het kader van de openbaarheid is gehonoreerd. Het is een brief met een mening van derden, die als zodanig op de agenda is gezet.

Met deze wijzigingen wordt de agenda vastgesteld.

2. Vaststellen notulen van de vergaderingen van 5 september 2017, inclusief toezeggingenlijst en verzamelformulier

Tekstueel:

De heer Hombergen merkt op dat zijn uitspraak en vraag over de incassovrije voet in de notulen is toegeschreven aan de heer P. van den Berg. Dit wordt tekstueel aangepast

De notulen worden met bovenstaande wijziging vastgesteld.

Naar aanleiding van:

De heer Hombergen had gevraagd om terugrapportage over de incassovrije voet. Hoogheemraad Smits antwoordt dat de richtlijn van het ministerie van Financiën wordt gevolgd waar het gaat om de incassovrije voet.

De heer Nanninga vraagt naar de stand van zaken rond Kijkduin.

De voorzitter antwoordt dat er een ambtelijk advies gekomen is om de verkoop aan te houden en ontwikkelingen in Kijkduin af te wachten, gezien het feit dat de bestemming voorsnog niet wordt aangepast. Het opslagterrein wordt ontruimd, met de gedachte het terug te geven aan de natuur.

Toezeggingenlijst

De heer Hombergen vraagt welke vervolgactie wordt uitgevoerd om tegemoet te komen aan de energiebehoefte in het kader van de waterharmonica.

De voorzitter verwijst de vraag naar de middagcommissie.

De toezeggingenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen

Hoogheemraad Smits merkt bij agendapunt 04.B.04 wijziging GR RBG in de oplegger bij 14 toelichting een verkeerde tekst is opgenomen. Dit wordt nog gecorrigeerd. Aanvankelijk was het voornemen om hier het risicomanagement te behandelen, maar dit gedeelte was niet tijdig gereed. Het komt daarom in de vergadering van december aan de orde.

De voorzitter vraagt aandacht voor de traditionele kerstlunch op 14 december. Vorig jaar waren er op het laatst nogal veel afzeggingen.

Verder vindt deze week de Amsterdam Waterweek plaats. Spreker gaat daar vandaag zelf heen, en moet daarom om 12.30 uur weg.

De heer Hombergen verzoekt om een toelichting op de calamiteit in Maasland en de enorme vissterfte in Maassluis. Er zou sprake zijn geweest van sabotage.

De voorzitter antwoordt dat er een brief onderweg is naar de VV over de calamiteit. Het begon met een eenvoudige brand, die aanvankelijk beperkt bleef tot de hooiopslag. Een van de stuwen was beschadigd, maar uiteindelijk bleek er ook massale vissterfte plaats te vinden voor de Monsterse sluis. De oorzaak daarvan is niet eenduidig. De vissen stierven door gebrek aan zuurstof, maar wat dat heeft veroorzaakt is niet zeker. Hier volgt nog een evaluatie van. In ieder geval was het de langste opschaling die Delfland ooit gekend heeft.

De heer Hombergen zou nog graag zien dat de sabotage van de stuw en de rol van de Monsterse sluis in de evaluatie zullen worden meegenomen.

Mevrouw Dijkshoorn vraagt of ook de riooloverstort in de evaluatie wordt meegenomen.

De voorzitter hoopt dat alle relevante factoren in de evaluatie zitten. De gemeente Maassluis voert de evaluatie uit. Er zijn veel theorieën voorbijgekomen, maar er wordt niet op de conclusies vooruitgelopen. De brief over de calamiteit staat al bij de stukken voor de VV.

Mevrouw Hilders meldt dat er een gesprek is geweest met Aquon. Ze zijn daar bezig met een formule die blijkt uit te komen op driemaal de jaarbijdrage.

a. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen
Er wordt niets teruggekoppeld uit de gemeenschappelijke regelingen.

b. Terugkoppeling Unie commissies
Er wordt niets teruggekoppeld vanuit de Unie commissies

4. B. Bespreekstukken

01. Begroting 2018

Eerste termijn

Mevrouw Dijkshoorn vindt dat het wel meer over de tarieven had mogen gaan. Op pagina 4 staat dat het nieuwe financiële systeem op schema loopt. De tarieven blijven gelijk. Dat heeft veel energie gevraagd, gelukkig met positief resultaat. Fijn dat de ontwikkeling van de schuldpositie er positief in staat. Op pagina 5 blijkt dat de investering in innovatie en duurzaamheid heel laag komt te liggen. Daarop wenst ze een toelichting. Ook is ze benieuwd naar de uitkomsten van de duurzaamheidsinitiatieven. Realisatie van windmolens is erg afhankelijk van gemeenten. Kleinere windmolens zijn wellicht een goed alternatief. De Omgevingswet wordt in hoofdstuk 8 genoemd. Zij vindt dat de brief van Midden-Delfland in dit kader wel genoemd had mogen worden. Ze vraagt of de breedte nog in de integrale legger zal terugkomen, deze lijkt te zijn weggevallen. In het kader van de belastingopbrengst, is er ook dit jaar in het najaar een bestandscontrole gedaan? Bij Ongebouwd waren er vorig jaar fouten ingeslopen, omdat wegen zijn meegenomen, zodat hierover ten onrechte belasting werd geheven. Ten aanzien van de verplichte zuivering voor de tuinders is de vraag wat het effect is in de tarieven.

De heer Nanninga is complimenteuz over de lage tarieven/geringe stijging daarvan. De positie van de Rekeningcommissie is heel belangrijk. Er wordt uitgegaan van een stijging van 6% van de WOZ. Wat is de consequentie als er een grotere stijging wordt verwacht? De ingezetenen moeten een steeds groter deel van de begroting voor hun rekening nemen. Het nieuwe kabinet heeft behoorlijke ambities op het gebied van energieneutraal zijn, maar er wordt nergens vermeld hoe Delfland hieraan hoopt te voldoen. Er is wel een verzameling van losse projectjes, maar niet een integraal plan. Op het gebied van zuivering doet Delfland het goed, maar niet op het gebied van watersystemen en transport. Op pagina 26 staat dat wordt uitgegaan van een terugverdiensijd van vijf jaar, hij pleit voor een terugverdiensijd van vijftien jaar.

De heer Lont is blij dat de schuldenpositie van Delfland verbetert en hoopt dat de tarieven op de lange termijn kunnen dalen. In het staatje over de belastingopbrengsten zit geen duidelijke lijn en is een toelichting gewenst. Verder deelt hij de twee punten van voorgaande

sprekers over duurzaamheid en innovatie. Hier lijkt erg weinig op de worden ingezet: hij mist ambitie bij het energieneutraal worden. Na 2020 houdt het helemaal op, terwijl wel gesteld wordt onder inkoop dat Delfland er vol voor wil gaan. De prestatie-indicator voor digitale volwassenheid is kennelijk gebaseerd op een handreiking van het Rijk. Wat spreker betreft kan deze indicator wel worden afgevoerd. In 2018 wordt naar verwachting 100% bereikt. Spreker pleit er verder voor om iedereen aan te spreken wat betreft waterbewustzijn. Hij mist nu de link met klimaat en de persoonlijke rol van inwoners. Verder pleit hij voor het meer gebruik maken van de lage rentestand. Hij verbaast zich over het kennelijk veel gebruik maken van de rekening-courant overeenkomst.

Mevrouw Hilders maakt haar complimenten voor de analyse met betrekking tot de investeringen naar aanleiding van de vorige vergadering. Ze vindt het ook goed dat het zuiveringstarief lang gelijk kan blijven. Bij innovatie mist ze de toezegging om de resultaten van pilots bij andere waterschappen mee te nemen. 3Di zou ook gebruikt kunnen worden om op schoolpleinen demonstraties te geven. De nieuwe zuiveringstechnologie AHPD zou ze graag als onderwerp aandragen. Gemist wordt een oplossing voor de grondwaterproblematiek in Leidschenveen. De belastingen worden verspreid over het jaar geïnd. Ze vraagt zich af of het niet verstandig is met een voorschot te werken voor die belastingplichtigen, die pas laat in het jaar worden aangeslagen. Verder zou ze in de tabellen graag ook een vergelijking met 2017 opgenomen willen zien.

De heer Fekkes maakt zijn complimenten aan de opstellers. Hij vindt het jammer dat het huidige kabinet niet dezelfde instelling heeft qua matiging van tarieven. De cijfers van het CPB tonen dat de verschillen tussen werkenden enerzijds en gepensioneerden en uitkeringstrekkers anderzijds, toenemen. De waardeinstijging van woningen van dit jaar ligt tussen de 10 en 20%. Het zou goed zijn om hier volgend jaar rekening mee te houden ten aanzien van de opbrengsten. Ten slotte het verzoek om in het te nemen besluit een correcte verwijzing op te nemen naar de programmabegroting in de bijlage.

De heer Simon is heel tevreden over de manier waarop er tijdens de tafeltjesavonden op vragen is ingegaan. De begroting is een helder verhaal. De zaak is redelijk onder controle. Op pagina 8 onderaan staat een tabel met mutaties van belastingopbrengsten: de opbrengsten nemen toe maar er is toch een fluctuatie te zien. Hij ziet dit graag toegelicht. Spreker is benieuwd of er al nieuwe afspraken zijn over energie-efficiëntie in 2021.

De heer Van den Berg is tevreden over de begroting, deze bevat geen verrassingen. Spreker is positief over de grote reductie van de schuldenpositie in de periode tot 2022, terwijl de lasten slechts bescheiden stijgen. Uit de tabel op pagina 11 blijkt dat het HWBP goed is voor 12 miljoen euro van het totaal van 36 miljoen euro aan investeringsuitgaven. De vraag is of Delfland in de periode tot 2022 zelf nog inspanningen moet doen voor het HWBP. De tweede vraag gaat over de toename van energie-efficiency. Hoe is de relatie tussen de ambitie in de meerjarenraming en de reductiemogelijkheden die geschetst worden in het energie-efficiencyplan? Op pagina 34 staat de prestatie-indicator over de snelheid van de dienstverlening. De streefwaarde daarvan is 90%. De vraag is waarom dit streven niet gewoon 100% is. Op pagina 42 wordt onderscheid gemaakt tussen kortlopende en langlopende schuld. Je zou verwachten dat een positief rekening-courantsaldo wordt aangewend om de langlopende schuld te verminderen. Spreker vraagt waarom dit niet gebeurt.

De heer Kuijvenhoven sluit zich aan bij de diverse positieve geluiden. Voor de duidelijkheid zou het goed zijn om in het meerjarenperspectief ook 2017 mee te nemen. Op pagina 4 wordt een 'flexibele infovoorziening' besproken. Hij onderstreept dat het behouden van gemotiveerde en kundige medewerkers van groot belang is voor het werken van de organisatie en het halen van doelen. Dat kan er niet nadrukkelijk genoeg in staan. Er lijkt hier en daar sprake van inhaalinvesteringen. Ook bij watersystemen stijgen de investeringen fors. Wat is de reden dat er in de tabel op pagina 1 minder voor het HWBP wordt opgenomen? Het meerjarenperspectief lijkt ook na 2018 zonnig te blijven. Dit betekent dat de storting in de 'reserve niet vrij besteedbaar vermogen' enorm oploopt. De 'beheersbare stijging' geeft ondanks het coalitieakkoord een reden om nadrukkelijker naar de tarieven te kijken, gezien het feit dat Delfland nog steeds de hoogste tarieven van Nederland heeft. Op pagina 32 wordt

gesproken over het onderhoud van de Groote Lucht. Daar is 1,5 miljoen euro mee gemoeid, die nog in de opsomming van investeringen zou kunnen worden opgenomen. Ook onder medewerkertevredenheid is een beheersbare stijging te zien. Spreker is benieuwd of er in de komende jaren ook een percentage komt voor klanttevredenheid. Op pagina 42 staat een tabel over frictiekosten die niet klopt. Op pagina 50 toont de afschrijving vaste activa eerst een stijging en dan weer een daling. Spreker vraagt om een toelichting op deze fluctuatie, evenals op die voor 'onderhoud door derden'.

De heer De Nooy is blij met de begroting en met de tafeltjesbijeenkomst. De reserve moet zo goed mogelijk worden geborgd, zodat Delfland door kan gaan met de aflossing.

De heer Hombergen complimenteert de organisatie voor de stijl van de begroting en voor de tafeltjesavond. Hij heeft zorgen over de inzet van Delfland op de waterkwaliteit wat betreft handhaving. Hij twijfelt of Delfland de doelen gaat halen die voor de jaren 2027 en 2028 gesteld zijn. Aandachtspunt is de stijging van de opbrengsten op de waterzuiveringsheffing. Er is behoefte aan een verdere doorkijk qua tarieven ten behoeve van de besluitvorming. Bij de kadernota is behoefte aan informatie over de verhoging van het btw-tarief en de betekenis daarvan voor de begroting van Delfland. De financiën zien er goed uit, maar er lijkt een investeringsachterstand te ontstaan op het gebied van waterkwaliteit. Ook heeft hij behoefte aan informatie over de Blue deal. Een zorgelijke opmerking gaat over de PI die betrekking heeft op de mate waarin de pers de kernboodschap van het waterschap overneemt. Het zou beter zijn om te zien of de pers feitelijke correctheden vermeldt dan of ze puur in lijn met het waterschap communiceren. Er zijn verder veel achtergelaten bootjes in het gebied. Daar is meer aandacht voor nodig. Hij vraagt zich af of het bedrag van 5.000 euro hiervoor voldoende is. De risicotabel op pagina 45 is een goede toevoeging op het meerjarenperspectief. Hier ontbreekt naar zijn mening wel het risico op het falen van een object in de primaire kering. Ook al is de kans klein dat dit risico zich voordoet, vindt spreker dat objecten die een heel groot risico met zich meebrengen op een ramp in de orde van grootte van Moerdijk moeten worden meegenomen. Tot slot verzoekt spreker om een analyse van andere zuiveringsstrategieën.

Beantwoording

De voorzitter meldt dat vragen die voor andere commissies zijn bestemd daar ook moeten worden gesteld.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat er aandacht blijft voor het streven naar lagere tarieven. Het nieuwe financiële systeem wordt in gang gezet per 1 januari 2018. Op kwijtschelding wordt in het najaar verder teruggekomen na de terugrapportage van de RBG. Het loopt nog altijd boven verwachting. Ten aanzien van innovatie zijn er dit en komend jaar extra middelen begroot. Dat dit weer terugloopt, hangt ermee samen dat er tijdelijk een extra medewerker op dit gebied was aangetrokken. Delfland behoort in waterschapsland tot de top 5 qua innovatie. Er wordt al onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van zonnepanelen op gebouwen. Het rapport daarover is gereed, en komt binnenkort met een voorstel naar de VV. Iedere keer als de RBG gegevensbestanden tegen het licht houdt, leidt dat tot nu toe tot extra opbrengsten. De vraag van de categorie Ongebouwd over wegen wordt nog eens precies uitgezocht. De stijging van de WOZ-waarde heeft geen consequenties voor de totale belastingopbrengst, tenzij het aantal ingezetenen toeneemt. De bewoners worden voor een deel van de kosten van de watersysteemheffing aangeslagen. De hoogte van dat tarief is gedefinieerd in het beleidsakkoord. Voor de individuele huiseigenaar is meerjarig een stijging van 1,5 % afgesproken. De ambitie ten aanzien van innovatie blijkt uit het beschikbare budget dat hoger dan in voorgaande jaren. Delfland wint bovendien ongeveer om het jaar de innovatieprijs. De extra inzet gaat daar nog verder aan bijdragen. De opmerking van de heer Lont om hoog op energieneutraliteit in te zetten, neemt hij mee. Delfland wil 100% circulair worden. De opmerkingen van de heer Lont over de prestatie-indicatoren gaan mee ter bespreking in het college. Leidschenveen blijft een lastig onderwerp. De grondwaterproblematiek aldaar wordt aangepakt door het plaatsen van een hevel en door het aanbrengen van een schelpenlaag onder de kruipvloer van woningen. Bewoners betalen daar zelf voor.

Mevrouw Hilders merkt per interruptie op dat er aldaar sprake is van een tekort aan oppervlaktewater. Gemeente en waterschap dragen daar medeverantwoordelijkheid voor. De heer Hombergen beklemtoont dat hier het afkoppelen erg speelt, dit kan de problemen met de huishoudens verder vergroten.

Hoogheemraad Smits vervolgt dat de suggesties van de heer Fekkes over gepensioneerden strijdig zijn met het bestuursakkoord. Het is aan een nieuw college om te bepalen wat er na deze bestuurstermijn gebeurt met de tarieven. Er loopt een aantal leningen, waaronder die voor de Harnaschpolder en nog veertien andere, die pas over een aantal jaar kunnen worden afgelost. Banken staan niet te popelen om de mogelijkheid te bieden om eerder af te lossen, dus dat gaat niet gebeuren. Ondertussen kan de financiële ruimte van de rekeningen-courant voor andere dingen worden gebruikt. Het algemene punt wordt wel meegenomen, spreker is het eens met de strekking dat leningen zoveel mogelijk beperkt moeten blijven. In het kader van de HWBP wordt voldaan aan de verplichtingen. Er is door de rijksoverheid besloten tot een eenmalige bijdrageverlaging wegens het HWBP. Dat is het verschil dat in de stukken te zien is. De oplopende reserveposities kunnen eventueel wel beter rendement geven. De investering in de Groote Lucht wordt nu ter hand genomen. Dit moet nog inhoudelijk en financieel worden uitgezocht. De frictiekosten worden op pagina 42 inderdaad fout vermeld, dit zal worden gecorrigeerd. Op pagina 50 wordt baggeren vanuit de exploitatie gefinancierd, hier is geen voorziening voor. De belastingopbrengst stijgt. Er wordt gewerkt aan voldoende reserves om schulden te kunnen aflossen. Ondertussen is er ook het streven om tarieven te temperen. De toekomst is aan het volgende college.

De voorzitter antwoordt dat het wagenpark in allerlei vormen van duurzaamheid wordt gebracht. De digitale volwassenheid zit goed. Een goed voorbeeld is ook De Waterspiegel. Met doelgroepen werken in de communicatiestrategie is een bewuste keuze. Op het Delfland YouTube kanaal is een mooi verhaal te zien dat op de inwoners gericht is: 'Ernst's OnderWaterWereld' is ook te zien op RTV West. Verder uitrol van 3Di wordt onderzocht met de Stowa. Een streefwaarde van 100% voldoen aan termijnen, is nooit reëel, want er zijn altijd dossiers waarin iets bijzonders speelt, 90% is realistischer. Achterblijven van investeringen heeft slechts zeer ten dele aan gebrek aan capaciteit te wijten. De investeringsuitgaven lopen ook niet volledig lineair. Dat is bijvoorbeeld het geval bij bulkkredieten. In het jaarplan toezicht en handhaving staat de aanpak voor waterkwaliteit ingepland. Overigens blijkt uit de praktijk van de afgelopen weken met verschillende calamiteiten, dat dit de planning beïnvloedt. De Blue deal komt morgen in Amsterdam aan de orde. Het gaat om een manier om het geld dat waterschappen inzetten, aan te vullen met geld van het Rijk. Wat betreft de PI over de media betreft is het van belang dat er een betrouwbaar beeld van Delfland overkomt.

De heer Hombergen zou graag eens goed naar de turflijst willen kijken om te zien hoe zoiets wordt beoordeeld.

De voorzitter zal de vraag over de bootjes neerleggen bij collega Jans. De opgenomen risicotabel heeft een nauwe relatie met de hoogte van het weerstandsvermogen. Als er iets gebeurt met een primaire kering, is dit meteen een nationale ramp. Dit kan Delfland nooit opvangen. Er wordt vooral naar behapbare risico's gekeken, die Delfland zelf moet kunnen oplossen zoals de schade na de brand in Delfgauw.

Tweede termijn

Mevrouw Dijkshoorn ziet de antwoorden op de vraag over de legger graag tegemoet bij het verzamelformulier.

De heer Nanninga wil het graag eens hebben over een klanttevredenheidsonderzoek. Hij is ook benieuwd naar de samenstelling van de groene stroom, of daar geen sprake is van sjoemelstroom.

De heer Lont vraagt om een rijtje voorbeeldprofielen van categorieën die meer of minder gaan betalen. De veeteelt stijgt behoorlijk veel in verhouding. Dat mag niet te veel uit de pas

gaan lopen. Ook vraagt spreker of er plannen zijn voor een integrale belasting, naast de integrale legger.

Mevrouw Hilders vraagt hoe ze bij het innovatieloket terecht komt als ze een idee heeft.

De heer Van den Berg komt terug op de niet af te lossen leningen. Hij roept op tot creativiteit, bijvoorbeeld door samenwerking te zoeken met andere waterschappen.

De heer Kuijvenhoven vroeg naar een structureel klantentevredenheidsonderzoek, en of er een streefgetal aan is gekoppeld.

De heer Hombergen ziet bij de kadernota van volgend jaar uit naar de impact van de btw-verhoging en de escalerende zuiveringsheffing.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits zegt toe de vraag over de legger nog te laten beantwoorden. Hij is geïnteresseerd in mevrouw Dijkshoorns suggestie over duurzame energie. De belangstelling voor windenergie neemt af. Het punt van de kleinere windmolens is interessant, evenals mogelijk gezamenlijk onderzoek met andere waterschappen. De vraag over de groene stroom wordt meegenomen in het verzamelformulier.

De heer De Haan antwoordt op de heer Lonts vraag dat er is gepoogd een modelburger van Delfland neer te zetten. Het gaat niet om een bandbreedte maar om een lijst, waar de waarde van het huis in voorkomt. Als de huizen het dubbele waard zijn, gaan mensen meer betalen.

Hoogheemraad Smits neemt de suggestie van de heer Lont hierover wel in ontvangst. Hij zal ook overleggen met zijn collega's financiën bij andere waterschappen over de mogelijkheid om wat leningen betreft samen op te trekken, weliswaar binnen de wettelijke mogelijkheden.

Mevrouw Eekhout - per interruptie- roept op om de grenzen van de treasuryregels niet op te zoeken. Er zijn wel vormen van rekening-courantrekeningen bij de rijksoverheid, die betere voorwaarden geven dan bij de bank. Maar ga niet rommelen, en breng plannen in die richting altijd eerst in de VV. De vraag van de heer Van den Berg gaat volgens spreekster verder dan wat de hoogheemraad voor ogen lijkt te hebben.

De heer Smits zal zien wat er kan met de opmerkingen van de heer Hombergen.

De voorzitter antwoordt dat de klanttevredenheid nog zal worden meegenomen richting kadernota.

De begroting wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de VV.

04. Wijziging gemeenschappelijke regeling RBG

Eerste termijn

De heer Boedhoe steunt het voorstel maar wil weten om welke uitruil van taken het gaat.

De heer Van den Berg merkt op dat de gemeenschappelijke regeling niet meer door alle deelnemers gewijzigd hoeft te worden, maar dat leden dat zelf kunnen doen. Onduidelijk is hoe de deelnemers dan worden betrokken bij de besluitvorming daarover. De RBG kan nu een takenpakket ingrijpend wijzigen zonder dat de deelnemers daar nog zeggenschap over hebben. Spreker vraagt of het voorstelbaar is om een procedure te volgen waarbij de deelnemer vooraf wordt geïnformeerd over een substantiële wijziging, zodat de VV er iets van kan vinden.

De heer Simon snapt de achterliggende gedachte bij de aanpassing. De mutatie in taken leidt echter mogelijk tot een ander takenpakket voor beide partijen, en dan wellicht ook in de bijdrage van beide partijen. Daarover wordt niets gezegd. Verder is het opvallend dat een

aantal reeds doorgevoerde veranderingen nu pas echt wordt doorgevoerd. Hebben we nog gelegenheid om iets te zeggen over de aanpassingen bij Schiedam?

De heer Fekkes sluit zich aan bij de vragen van de heer Van den Berg en wil weten wat de financiële gevolgen zijn.

Mevrouw Hilders wijst erop dat het stuk al begin september is binnengekomen. Ze vraagt waarom het pas zo laat bij de VV is gekomen.

De heer Lont sluit zich aan bij voorgaande vragen. Hij vraagt of er niet voor kan worden gekozen om aan de voorkant te informeren. Eventueel kan ervoor worden gekozen om in de algemene regels te omschrijven dat bijvoorbeeld alles zonder financieel effect wordt geaccepteerd, en dat het anders in de VV moet komen.

De heer Nanninga sluit zich aan bij de heren Boedhoe en Van den Berg.

Mevrouw Ammerlaan kan nergens vinden hoe het in de praktijk gaat met zo'n wijziging.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits antwoordt dat de zaak al een hele tijd speelt. De gemeente Delft heeft besloten een aantal taken te privatiseren en tegelijkertijd juist andere zaken weer wel bij de RBG neer te leggen. Er is geen sprake van consequenties voor het personeelsbestand, dus de RBG wordt gecompenseerd. In het algemeen bestuur van de RBG is geconstateerd dat de huidige procedure erg omslachtig is, omdat alle deelnemers zich nu over wijzigingen moeten buigen. Het punt is dat Delfland wel wil worden geïnformeerd over wijzigingen met financiële consequenties. Er is in de commissie BOB altijd terugkoppeling over gemeenschappelijke regelingen: dat is de kapstok voor dergelijke wijzigingen. De wijze waarop de VV tijdig kan worden geïnformeerd wordt bekeken, want er is in zijn ogen een actieve informatieplicht.

Tweede termijn

De heer Boedhoe vraagt of actieve informatieplicht vooraf of achteraf wordt vervuld.

De heer Van den Berg vindt terugkoppeling in deze commissie toch wat te mager. Hij verzoekt om een vormgeving van de procedure zodanig dat de commissie schriftelijk op de hoogte wordt gesteld van een voornemen om het takenregister van de RBG aan te passen. De voorzitter wil in het stuk aanvullen op welke manier een wijziging aan de VV kenbaar wordt gemaakt.

De heer Lont vraagt in de notitie ook een clause op te nemen over informatie van het algemeen bestuur, een geclauseerde delegatie. De voorzitter gaat hiermee akkoord.

De heer Kuijvenhoven wil dat ook de financiële consequenties worden meegenomen.

Hoogheemraad Smits neemt de suggestie van de heer Lont mee. Er zijn geen financiële consequenties.

Mevrouw Eekhout merkt op dat deze discussie steeds weer opduikt. Ze wil dat er scherp onderscheid wordt gemaakt tussen wat formeel vereist is en wat een politieke verantwoordelijkheid betreft om gevoelige zaken tijdig te communiceren. Ze vraagt om een format. De voorzitter zegt toe dat het algemene punt wordt meegenomen.

Het stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de VV.

05. Implementatieplan n.a.v. brief Rekeningcommissie

Mevrouw Ammerlaan wil graag de stand van zaken van de opvolging van het plan van aanpak in de gaten kunnen houden.

Mevrouw Eekhout doet de suggestie om te gaan werken met een verkeerslichtenmodel.

De heer Van den Berg merkt op dat het lastig wordt om de specifieke adviezen van de Rekeningcommissie eruit te halen. Er zijn allerlei ambities van het college zelf, die ook neerslaan in het stuk. Spreker zal aan de Rekeningcommissie vragen om goed te volgen hoe de vorderingen zijn in de uitvoering van het plan.

Mevrouw Eekhout per interruptie: vraagt zich af of de heer Van den Berg dan primair doelt op de punten naar aanleiding van de jaarrekening, of ook op die naar aanleiding van het Deloitte-onderzoek.

De heer Van den Berg verduidelijkt dat er allerlei verschillende elementen in dit plan van aanpak terecht zijn gekomen uit verschillende richtingen, en dat hij helder wil hebben wat waar vandaan komt.

De heer Kuijvenhoven vindt de bewaking van de adviezen een lastig punt. De aanloop tot dit stuk was wat hobbelig. Het is van belang om de verschillende onderwerpen goed te onderscheiden.

De heer De Nooy kan zich in het voorstel vinden.

De heer Boedhoe vindt het plan van aanpak helder. Hij is het eens met de suggestie van mevrouw Eekhout om te gaan werken met kleurcodes.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits hecht veel waarde aan het functioneren van een Rekeningcommissie. Het plan van aanpak is bij de adviezen van de Rekeningcommissie opgesteld. Het is belangrijk om aanbevelingen nauwlettend in de gaten te houden. Daar is de organisatie serieus mee aan de slag. In bijlage 1 is te zien wat uit de sfeer van de Rekeningcommissie zelf komt, en welke onderdelen uit andere aanbevelingen. Het onderscheid wordt dus al wel in de rapportage meegenomen. Spreker wil het rapport met zekere regelmaat aan de orde stellen.

Tweede termijn

Mevrouw Eekhout merkt op dat het onderzoek niet te vaak moet worden gecontroleerd, omdat het tijd kost. Geef het z'n tijd en zoek logische momenten, zoals de jaarrekening. Niet elke keer agenderen.

Mevrouw Ammerlaan wilde graag de stand van zaken in de gaten houden. Het gaat haar vooral om communicatie over veranderende inzichten en ontwikkelingen die niet meer overeenkomen met het plan.

Hoogheemraad Smits gaat akkoord met bespreking op twee momenten in het jaar, waaronder de jaarrekening. De voortgang zal bovendien regelmatig onderdeel zijn van eigen portefeuillehoudersoverleg. Spreker is gebrand op een goede relatie tussen de VV en de Rekeningcommissie, en zal ervoor zorgen dat belangrijke zaken worden geagendeerd.

Het stuk eindigt in de commissie.

10. Energie-efficiëntieplan 2017-2020

Hoogheemraad Smits licht toe dat het de bedoeling is dat iedereen die organisatiebreed een bijdrage kan leveren aan energie-efficiency, daartoe wordt aangemoedigd.

Mevrouw Ammerlaan verzoekt om de aanbiedingsbrief nog toe te voegen.

De voorzitter stelt procedureel voor om dit soort dingen een keer bij elkaar te voegen en begin volgend jaar via de agenda terug te laten komen. Hoogheemraad Smits meldt dat er op dit moment een brief wordt opgesteld.

De heer Kuijvenhoven verzoekt om de samenvatting in ieder geval wat meer aan te kleden.

Mevrouw Eekhout merkt op dat er opleggers op geagendeerde omvangrijke stukken ontbreken. Dat is dan geen informeren van de VV te noemen. Ze verzoekt dergelijke stukken nooit meer zonder oplegger aan de VV door te sturen. De voorzitter kan zich hierin vinden en stelt dat dit ook gebruik is. Het ging in dit geval echter om een toezegging uit een andere commissie.

11. Analyse investeringen 2017

Eerste termijn

De heer Boedhoe ziet een aantal keer staan dat het verlaagde investeringsvolume geen gevolgen heeft voor de doelenrealisatie. Je zou veronderstellen dat er bij de verlaagde investeringen doelen horen die ook minder worden uitgevoerd. Worden geplande investeringen dan op de een of andere manier ingehaald?

De heer Kuijvenhoven ziet dat de huisvesting voor de helft als oorzaak wordt aangemerkt. Verder zouden vertragingen nauwelijks invloed hebben op het behalen van doelen, maar doelen behelzen doorgaans een tijdscomponent. Graag een toelichting in dezen.

De heer Van den Berg vindt de analyse uitstekend. Aan het einde van de analyse staat een alinea over meer realistisch ramen. De zin over de acties die daaruit volgen, vindt spreker onduidelijk. Het is niet helder wat het college van plan is.

De heer Simon wil ook weten wat het college van plan is, of er een helder plafond is van het investeringsvolume, en waar de pijnpunten zitten die je kunt aanpakken.

Mevrouw Eekhout vindt het plezierig dat de discussie zo snel is opgepakt. Het eigen inschattingsvermogen onder de loep nemen is ook goed. Dat is al te zien aan de begroting. De vraag is hoe Delfland meer gas kan geven qua investeringen.

De heer Lont suggereert om aan te geven waar sprake is van externe factoren en waaruit lessen geleerd kunnen worden ten behoeve van realistischer begroten.

De heer Nanninga is blij met het stuk.

Mevrouw Ammerlaan vindt het een goed, overzichtelijk stuk. Het gaat in de basis niet om nieuwe zaken. Spreekster vraagt of er garanties te geven zijn ten aanzien van de uitvoering en doelrealisatie.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits gaat in op de feitelijke oorzaken voor achterblijvende investeringen. Deze zijn nu wat breder onderbouwd, maar bevestigen de eerdere analyse. Dit heeft ertoe geleid dat de investeringsvoornemens uit de kadernota nu meer realistisch zijn bijgesteld. De afspraak is om de investeringsbewegingen in de verschillende portefeuilles vanuit financiën scherper te coördineren. De krapper wordende arbeidsmarkt is inderdaad een element dat een rol speelt. Het is in de oplevende economie lastiger om mensen te werven. Binnen de organisatie wordt scherper zicht gehouden op de analyses.

De voorzitter vervolgt dat er bulkkredieten zijn afgesproken. Uit de analyse blijkt dat zich soms kansen voordoen om een slag te maken, en dan wil je niet vastlopen omdat er op dat moment niets in de raming staat. De bulkkredieten worden steeds zo laat mogelijk ingevuld. Er is ten aanzien van de groene motor veel tijd gestoken in een methodiek van samenwerking met andere partijen. Het valt niet te zeggen of er in een bepaald jaar zoveel meter wordt

gerealiseerd, enkel dat het aan het eind van een periode gerealiseerd is. De verwachting is dat het investeringsniveau in de laatste jaren sterk toeneemt.

Mevrouw Eekhout per interruptie: dit gaat niet alleen over bulkkredieten.

De voorzitter stelt dat in de stukken staat dat het voor de doelrealisatie geen consequenties heeft. De organisatie gaat verder de scherpste brengen in de overeenkomst tussen papieren en feitelijke werkelijkheid. Medewerkers die kennis hebben van de keringen zijn heel schaars in Nederland. Met de kennis van nu verwacht het college de doelen nog te realiseren.

De heer Van den Berg is niet gerustgesteld over de doelrealisatie. Je moet kunnen bijsturen. Het geplande investeringsniveau wordt al jarenlang niet gehaald. Het ziet er in de begroting niet naar uit dat dit gaat veranderen. Het zou toch jammer zijn als het tegen het einde niet haalbaar blijkt.

De voorzitter belooft dat er in de Kadernota 2018 een doorkijk wordt geboden, daar past deze vraag.

Mevrouw Eekhout stelt dat het investeringsniveau lijkt te hangen op wat je realistisch kunt wegzetten. Ze houdt het liever op een realistisch niveau. Ze heeft geen antwoord gekregen op de vraag naar specifieke oorzaken van het niet kunnen realiseren. Zo kunnen bezwaar en beroep enorme vertragingen opleveren. Daar kan je inschattingen van maken met behulp van een bepaald soort thermometer. Van meer van dit soort factoren valt een inschatting te maken.

De voorzitter stelt dat het gelijk houden van investeringsniveaus nu juist niet de bedoeling is. De secretaris-directeur is ermee bezig de aannames in de pijplijn beter in beeld te krijgen. Keukentafelgesprekken kosten op zichzelf bijvoorbeeld iets, maar voorkomen de kosten van gang naar de rechter. De verwachting is dus dat het investeringsniveau toeneemt, maar er valt nog niet precies te zeggen waar in de tijd de intensivering plaatsvindt. De ramingen worden met het vorderen van de jaren steeds realistischer.

De heer Van den Berg vindt het merkwaardig dat de versnelling dan helemaal niet uit de gegevens blijkt. Hij vraagt om een realistische inschatting van de te behalen einddoelen, want je hebt een bepaald investeringsniveau nodig om de einddoelen te halen.

Mevrouw Eekhout heeft twijfels bij het realiteitsgehalte van inschattingen als niet iedereen die betrokken is bij een aanbesteding eraan kan meewerken, en onduidelijk is wat de omgeving wil.

De voorzitter stelt dat hier rond de Kadernota 2019 weer op wordt ingegaan.

4. H. Hamerstukken

01. Actieplan maatschappelijk verantwoord inkopen

De heer Hombergen meent dat maatschappelijk verantwoord inkopen altijd wat kostenverhogend zal werken. De heer Van der Valk antwoordt dat de acties in het MVI-actieplan passen binnen de begroting.

02. Informatieve brief aan de VV inzake Innovatie – proces en voortgang

03. Communicatiestrategie

Mevrouw Eekhout vindt het een mooi plan, helaas zonder oplegger. Het bureau Awareness is een goed bureau. Als er voor 2018 een campagne wordt opgetuigd, zou het fijn zijn als duidelijk wordt gemaakt met welke stappen en welk tijdspad er wordt gewerkt. Dit het liefst in telegramstijl, met bullets en verkeerslichten, want er zit een aantal heel ingewikkelde onderdelen in. Ook de hoogheemraden en de dijkgraaf zullen een persoonlijk profiel ontwikkelen. De aangewezen manier van communiceren hangt sterk af van de gesprekspartner. In het bijzonder mensen in steden zonder Nederlandse achtergrond hebben

vaak geen idee wat een zeewering is, laat staan een gemaal of een natuurvriendelijke oever. Deze groep vraagt om laagdrempelig communiceren, in zinnen van vijf woorden.

De heer Hombergen haakt aan bij de woorden van mevrouw Eekhout. Het woord 'jeugdijkgraaf' kan eveneens in de communicatie worden betrokken.

De voorzitter zal in het kader van de communicatiekalender (pagina 30) pogen richting te geven aan de opmerking van mevrouw Eekhout over laagdrempelige communicatie. Hij is het inhoudelijk met haar eens.

- 04. Beantwoording schriftelijke vragen van CU-SGP inzake asbest en Gemeenlandshuis Delfland
- 05. Beantwoording schriftelijke vragen AWPD-bluswaterproblematiek n.a.v. brand in Delfgauw
- 06. Ontslagbrief hoogheemraad Middendorp
- 07. Brief aan VV inzake Burap 2017: beantwoording vraag VV 21 september 2017
- 08. Ontvangen brief van Galan Groep m.b.t. werkzaamheden invulling opdracht secretaris-directeur

De heer Hombergen vindt de brief van de Galan Groep opmerkelijk en is benieuwd naar de reactie van het college, in het bijzonder over de eerste aanbeveling.

De heren Van den Berg, Fekkes, Nanninga en mevrouw Hilders sluiten zich aan bij de eerste spreker.

De voorzitter stelt voor om een collegereactie te maken. Daar gaat de commissie mee akkoord. De opdracht is al bij de secretaris-directeur neergelegd.

Mevrouw Eekhout vraagt aanvullend of de dijkgraaf deze brief in de hoedanigheid van voorzitter van de VV of van het college heeft gekregen, daar het een vertrouwelijke aangelegenheid betreft. Ze vraagt waarom er geen oplegger bij zit, en wenst dat er consequent met stukken wordt omgegaan.

De voorzitter antwoordt dat er in de VV is besloten dat het bedrijf zich richt tot de voorzitter van dit bedrijf. Het is in dezen niet anders dan met andere stukken. In het gremium van het fractievoorzittersoverleg is de agendering besproken.

6. Rondvraag en sluiting

Mevrouw Dijkshoorn vraagt of over de schouw weer in de media wordt gecommuniceerd. Ze maakt zich zorgen over verdere taakuitkleding van de schouwmeesters. Er wordt weer aan hun taken getornd en ze vreest dat de schouwmeesters volgend jaar helemaal zijn verdwenen.

De voorzitter meent dat er geen sprake is van opheffing van de functie van schouwmeester. Hij zal uitzoeken of de schouwmeesterstaken inderdaad verder zijn teruggebracht, en wat erover in de media wordt gecommuniceerd en komt daarop terug.

De voorzitter sluit de vergadering om 12.25 uur. Hij bedankt de aanwezigen voor hun inbreng.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering d.d. 28 november 2017.

De voorzitter,

De secretaris,

dhr. mr. M.A.P. van Haersma Buma, dijkgraaf

mevr. mr. A.J. Buisman